

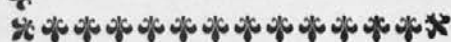
Izdajajo Slovenski frančiškani. — Published by Franciscan Fathers.

Po odloku kardinala JOHN FARLEY-ja je "Ave Maria" cerkven list in družba Sv. Rafaela cerkveno priznana in priporočena.

474

Rojaki — pošteni Slovenci!

Stopamo pred vas kot vaši najboljši prijatelji, ki vam želimo vse dobro!

Poslušajte svoje dušne pastirje, glas tistih, katerim je vaš dušni in telesni blagor najbolj pri sre!

Svariti vas želimo pred sovragom, zadrževati pred prepadom.

Veliko je krivih prerokov, ki vas hočejo zapeljati, volkov v ovčji obleki, ki vas kanijo raztrgati.

Pozor!

Stopimo v neprodarno bojno vrsto proti skupnemu sovražniku, napravimo neprestopni zid dobro izpeljane organizacije, kjer si bodo vsi sovragi razbili svoje glave! Začetek je storjen. Hrabra četa slovenskih duhovnikov, vaših dušnih pastirjev, se je sešla v Chicagi in se posvetovala, kako bi se vsi do-

bromisleči Slovenci združili v močno organizacijo, ki bi naj obsegala vse kraje Združenih Držav in vse sloje, vse kroge.

Začasno se je ustanovila **Zveza Slovenskih Duhovnikov** v ta namen, da zainteresira vse dobromisleče lajike in še letos ustanovi mogočno in zavedno organizacijo vseh poštenih Slovencev v Združenih Državah.

Da boste spoznali cilj in smoter našega delovanja, vam podajamo danes nekaj točk iz velezanimivega zapisnika zborovanja slovenskih ameriških dušnih pastirjev, ki se glase:

Kaj bi storila Z. D. na časnikarskem polju? V tem oziru imamo sedaj dva odločno katoliška lista, pol-

tednik "Am. Slovenec" in mesečnik "Ave Maria". "Am. Sl." je list vsestranske vsebine, prinaša novice, znanstvene in polemične članke, leposlovne stvari, potrebni politični pregled in je glasilo K. S. K. J. "Ave Maria" je nabožen cerkveni list, ki se krepko bojuje za verska načela in prinaša mične pripovedi in zanimive članke. "Am. Slov." je delniški list. Delnice so v rokah odločno katoliških mož, ki so porok za to, da bo list zmiraj odločno na katoliškem in slovenskem stališču.

Z. D. sklene, da sprejme "Am. Sl." za svoje glasilo, katerega hoče podpirati s članki, dopisi, z raznimi novicami; člani Z. D. bodo pošiljali uredniku izrezke zanimive in važne vsebine iz drugih časnikov in knjig, bodo razširjali list vsak v svoji naselbini, ga priporočali v cerkvi in izven cerkve. Konstatira se, da glavni odbor K. S. K. J. nima nikake ingerence glede vsebine lista, da je torej list popolnoma neodvisen od Jednote. V listu se enostavno tiskajo — vsled pogodbe — Jednotine stvari, ker je ravno glasilo Jednote.

Ravno tako je mesečnik "Ave Maria" potreben list in mi ga moramo podpirati s kratkimi, a jedrnatimi članki.

Kakšno naj bo razmerje slov. duhovščine do naših slov. podpornih organizacij?

Agitirati in priporočati moramo pred vsem in najbolj za K. S. K. J., ker ta stoji na odločno kat. stališču, zahteva od svojih članov, da so praktični katoličani in ima tudi duhovnega vodjo. Mi nismo tega mnenja, da je Jednota ali Zveza samo podporna organizacija, kakor na

pr. kaka zavarovalna Družba. Jednota ima velik vpliv na posamezne člane tudi v verskem oziru; pri društvenih sejah se govori več ali manj proti veri ali v prilog vere, tam se sklepa na pr. o cerkvenem pogrebu, z Jednotinim denarjem se podpira časopisje, versko ali protiversko, kakoršna je pač Jednota. Zato naj vsak član Z. D. dela na to v svoji naselbini, da bodo pristopali farani v K. S. K. J.

Dokler pa ostale slovenske Jednote in Zveze ne zavzemajo odločno kat. stališča, pa naj tisti, ki hoče biti zavarovan pri več Jednotah, pristopi k odločni katoliški Jednoti druge narodnosti.

Gleže spričevala velikonočne spovedi Jednotinih članov sklene Z. D., da naj od prihodnje konvencije naprej zopet velja to-le načelo: Spovedanec naj prosi od spovednika za spovedni listek oz. spričevalo o opravljeni velikonočni spovedi; s tem listkom naj se skaže pri tajniku svojega društva, tajnik pa naj zapisnik vseh udov s spovednimi listki vred pošlje duhovnemu vodju.

Kako naj agitiramo ne samo v Ameriki, ampak tudi v stari domovini za napredek in razširjenje našega kat. časopisja in K. S. K. J.?

Sklene se, da se v Mohorjev kolodar poroča o našem gibanju, našem časkarstvu in K. S. K. J., da bo vsak, kdor se hoče izseliti, imel že vsaj majhno sliko o naših razmerah. Tudi Rafaelova Družba zasluži, da se jo vsestransko podpira, ona opozarja izseljence v starem kraju na ameriške razmere in jih v New Yorku skuša obr-

nitit tja, kjer je za kat. Slovence preskrbljeno gmotno in duševno. Z. D. prizna Rafaelovo Družbo kot velevažno in se bo po možnosti poskušal v vsaki naselbini njen zastopnik.

Premil. knezoškof ljubljanski dr. Anton Bonaventura Jeglič namerava kmalu po Katoliškem shodu v Ljubljani izdati pastirski list o izseljevanju. Ker je tudi v Ameriko pisal po pojasnila in podatke, zato sklene Z. D. pojasniti ljubljanskemu nadpastirju tukajšnje razmere v posameznih župnijah in naselbinah. Kje so izpostavljeni izseljenci večjim dušnim nevarnostim; sploh poročati čisto resnico o življenju tukajšnjih Slovencev. Kažipot po slovenskih naselbinah je že izdala lansko leto "Ave Maria" v svojem koledarju, v novi izdaji naj se še pridene kakšno delo se dobi v raznih krajih (livarne, rudokopi, i. t. d.) Dušnim pastirjem v stari domovini se polaga na srce, naj dajo vsakemu izseljencu pred odhodom krstni list brez koleka z naročilom, naj se v Ameriki javi s tem listom pri župniku dotičnega kraja; tako pride dotičnik takoj v dotiko z duhovnikom in ne bo ostal "izgubljena" ovčica. Ravnotako naj dobijo prestopni list člani in članice Mar. Družb.

Kako naj za našo stvar zainteresiramo zavedne, katoliške može?

Pomoč dobrih lajnikov je neobhodno potrebna. Duhovniki združeni s požrtvovalnimi lajiki lahko premagajo vse ovire. Beseda prepričanega katoliškega lajika napravi na vsakogar globok vtis. Vzglede nam je Kranjska in Štajerska. Zato se sklene, da se na prihodnje zboro-

vanje Z. D. povabi kolikor mogoče veliko dobrih lajnikov, da začnemo z njimi skupno delovati.

*

Toliko danes. Prihodnji teden bomo o omenjenih točkah obširneje govorili in že kar zdaj prosimo, naj nam naši dobri možeje in mladeniči izrazijo svoje mnenje in želje, katere bomo prav radi priobčili in upoštevali, kajti gre se za velike stvari in letos bomo napravili zborovanje, ki bo mejnik in kažipot v življenju ameriških Slovencev. Enkrat moramo začeti.

Kdor ni z nami, je proti nam!

Vsi zavedni, trezno in dobro misleči slovenski možeje, sprejeli smo z navdušenjem in veseljem ta oglas, katerega je priobčila slovenska naša duhovščina v Ameriki. Da, častiti gospodje, bil je že skrajni čas, da ste se najprej združili Vi sami v krepki odpor proti početju in mahinacijam naših slovenskih rdečih janičarjev. Res, naravnost grozno je, kaj smejo ti naši brezverci početi nekaznjeno in nemoteno. Vsakega trezno mislečega moža je moralo boleti srce, ko je bral in ko še bere dan na dan, teden za tednom najpodlejše, najostudnejše napade na sv. vero, na Boga, na našega Gospoda, na našo duhovščino. Srce mu je moralo krvaveti, ko je videl kako se naglo širi po naselbinah odpad od vere, verska mlačnost in z njima strašno nemoralno in razuzdano življenje. Kako se množi število nesrečnih družin! Število slabotnih vzgojenih in nesrečnih slovenskih otročičev! Kako se širi razuzdanost mej našo mladino! Kako se širijo nesrečni nauki rdeče internacionalne! Kako se širijo slabi

brezverski in proti verski listi in brošurice! Poglejte, kaj so naši janičarji vse zanesli zadnje čase mej nas tu sem iz Evrope! Vse, kar liberalci doma v starem kraju niso mogli razpečati, vseh teh smeti so poslali sem cele zaboje in tu so se našli mej nami propalnice, ki so se poslužile teh eunj in jih za dragi denar razpečevali mej narod.

In vse to morejo in smejo narodni sovražniki počenjati nemoteno, nekaznjevano, brez odpora, brez protesta poštenih mož, brez protesta ljudskih voditeljev.

Ali ni to žalostno? Ali ne krvavi vsakemu poštenemu možu, ko vidi vse to, ako ima le še malo sreca za svoj narod?

Zato pa pozdravljena nova "Slovenska Duhovska Zveza", pozdravljena zvezda danica, ki si prisijala v tej temni noči naših žalostnih razmer v Ameriki! Pozdravljeni, častiti gospodje, ki ste se zbrali v tej zvezi! Kakor svoje rešenike Vas pozdravljamo!

Ali nam pa ta Danica res napoveduje lepši dan? Zjasnenje naših razmer? Se bo res začelo kako narodno delo v odpor proti zgoraj omenjenemu početju naših narodnih in verskih odpadnikov?

Na Vas je, častiti gospodje! Začeli ste! Stopili ste v vrsto! Zjedini ste se! Hvala Vam!

Sedaj pa, prosimo Vas, pogledjte v naše delavske vrste! Poglejte po naših naselbinah! pogledjte po naših družinah!

Kolika tema nezavednosti, koliko gorja, koliko nesrečnih sre! Pojdite po kaznilnicah Združenih držav in občite nesrečne žrtve, ki za visokim zidovjem zdihujejo oropani

svobode kot nesrečne žrtve teh strašnih razmer! Vse to pogledjte, vse to proučite in nadaljni koraki Vašega delovanja v bodočnosti bodo jasno pred Vami!

Samo prosimo Vas, v imenu Križanega, usmilit se uboge svoje raje, kateri se hujše godi duševno, kakor se je telesno našim praočetom v turški sužnjosti. Poglejte, kako smo tepeni teden za tednom z groznimi biči, našimi brezverskimi listi, od naših rdečih janičarjev! Naj se Vam smilimo, saj ste nam od Boga dani naši pastirji, naši varih, naši čuvaji!

Častiti gospodje, zbrani v Duhovski slovenski Zvezi: Morituri Vos salutant! Rešiti nas!

AVE MARIA,
s svojimi blizu tri tisočimi naročniki.

Jezus v naročju Marijinem.

Marijin odzdrav.

M. Elizabeta.

NEČER na zemljo lega,
zapel iz lin je zvon,
srebrni spev vzhiteva
znad drevja temnih kron.

Navzgor, navzgor se vije,
kjer zvezdic milijon
nanj čaka, da ponese
ga pred Marijin tron.

In nekaj, glej se spušča
ob zvezdah iz višav
in plava med mrakovi
do zemeljskih nižav:

To biserov je biser,
večerni je odzdrav,
pošilja ga Marija
otrokom iz daljav.

Satan na delu.

(Dalje.)

Molče sta se podala prijatelja v v obednico. Stahlberga je mučila skrb, če bo mogel Frankovo sestro pridobiti za načrt, katerega sta izdelala z Valderjem; tudi radoveden je bil, če bo spoznal Matildo, katere že tako dolgo ni videl. Gotovo ne izgleda tako zlobna kot moja sestra, si je mislil pri sebi, saj ima tudi brata, ki bi ne prenašal ničvredne Berte. Vsedla sta se k okusno obloženi mizi. Molčanje je pretrgalo tiho odpiranje kuhinjskih vrat. Vstopila je Matilda z dišečim čajem v rokah.

Matilda, vitke postave, krasnega lica in sramežljivega obnašanja se je zdela Stahlbergu prikazen. Kot naiven otrok jo je zrl razočarani Stahlberg z odprtimi očmi in niti vstal bi ne bil, ko bi Frank ne začel predstavljati mu sestre.

"Moja sestra Matilda" "moj prijatelj Stahlberg"!

"Oprostite gospica" je biebetal v vidni zadregi Stahlberg ter se globoko priklonil "čast mi je, da vas poznam; moje ime je Adolf Stahlberg."

"Me prav veseli, gospod Stahlberg, da Vam zamorem podati roko v prijateljskem svidenju, ter ob enem izreči priznanje in hvalo zato ker ste križev pot in cerkvice na "Marijini gori" ohranili in zopet omogočili. Jaz sem namreč tudi ena izmed mnogih obiskovalcev te slavne božje poti."

Toraj ona ve o mojem zlobnem mnenju, si je mislil in rudečica ga je oblila do las kakor neizkušnega mladeniča, ki je bil ulovljen na napačnem potu.

"Oprostite gospica, jaz pač ne zaslužim nikake pohvale! Priznanje v tem oziru gre edino le vašemu bratu, ki mi je še pravočasno odprl oči!"

"Da, on mi je povedal o zlobi nekega zapeljivca, ki vas je lovil v svoje mreže. Pač zato občudujem vaše katoliško prepričanje, ki mora biti dokaj trdno, da ste se upali protistaviti zlobni nakani!"

"No, Matilda", je prekinil pogovor Valder smehljaje, "pokaži tudi svojo hvalo s tem, da nama pripraviš okusno čašo čaja!"

"Da, takoj!" je odgovorila Matilda in postavila pred vsacega čašo, kakor tudi

sebi eno na nasprotni strani Stahlbergu. Stahlberg je opozoval vsako njeno kretanje z občudovanjem. Sluga je še postavil na mizo krožnik z sladšćicami in na gospodov ukaz zapustil sobo.

"Adolf" je poglasno zašepetal Valder Stahlbergu, "sedaj je čas, da Matildi razložiš svoj načrt!"

"Priatelj, pomagaj mi pričeti", je prosil Stahlberg, "jaz si ne upam reči kar naravnost".

"Razumem tvoj položaj," je pripomnil smehljaje filozof, "Ti si v zadregi in ždiš se mi podoben idealnemu petošoleu, ki začne skladati prvo pesmico."

"Ti se šališ, Frank, a v resnici se bojiš pričeti, ker vem, da ji vprašanje ne bo všeč in morda jo celo razžalim."

"Ne misli, da imaš opraviti z grofico, ona je priprosto dekle bolj nego ti misliš."

Med tem je Matilda pristavila k mizi tudi za sebe stol.

"Dovolite, gospica opazko", je pričel Stahlberg, "tako finega čaja še nisem pil."

"Da, mi kupujemo vedno najboljšo vrsto čaja."

"Jaz mislim, da nespretna roka tudi iz najboljše vrste lahko napravi neokusno pijačo."

"A, sedaj vas razumem, gospod Stahlberg, vi se mi hočete malo prilizniti."

"Nikakor ne, gospica, prilizovanja jaz sploh ne poznam; hotel sem le povedati resnico."

"Matilda, nikar ne verjemi!" je pripomnil šaljivo Frank, — "ni tako nadolžen, kakor se dela. On je prišel k nama z slabim namenom."

Pogledala je najprvo brata in potem še zarudelega Stahlberga, ki ni vedel, kam bi od sramežljivosti uprl oči."

Frank, kaj vendar misliš?" je vprašala Matilda slednjič brata.

"Zapeljati me hoče, veš, tako je zloben!"

"Valder ne bodi vendar tak! Ti me dolžiš čisto po nedolžnem?" se je hudoval Stahlberg.

"Nič se ne izgovarjaj", je nadaljeval nagajivo Valder, "ti me hočeš odpeljati

proč od sestre; kaj ni morda res tako?"

"Oh saj res", se je začudil ter ob enim posmejal Stahlberg, "sedaj šele razumen šalo. Toda gospodična Matilda, to ni nikako zapeljevanje; obratno! Ko boste slišali moj namen, ga boste gotovo odobrili", je nadaljeval živahno Stahlberg. "Jaz sem se namenil obiskati Francosko, da bi se osebno prepričal o zlobnem delovanju brezverskih mas, ki hočejo uničiti in zatreči vsa verska čustva. Prosil sem Franka naj bi me spremljal na potovanju. To da brez vašega dovoljenja, cenjena gospica, nisva mogla ničesar skleniti; gotovo, da se ne boste upirali najinemu načrtu."

"Moj brat se je pred kratkim šele vrnil, in sedaj naj zopet odide? Gospod Stahlberg, vi zahtevate mnogo! Konečno pa čemu to potovanje? Iz časopisov in iz mnogih knjig lahko proučite francoske razmere še bolje nego iz potovanja."

"Za učene knjige jaz pač nisem, gospodična. Zgodilo bi se lahko, da dobim v roke knjigo, ki bi mi škodovala mesto koristila. Jaz hočem videti na lastne oči, kar počno prostozidarji."

"Vas li smem vprašati, gospod Stahlberg, kaj vas je tako navdušilo proti brezverstvu? To vendar ne spada v delokrog vaše trgovine?"

"Res je, kar pravite, gospodična, toda jaz nisem samo tovarnar nego tudi kristjan. Vsak mora delovati po svojih močeh. Jaz žalibog sem kot katolik zanemaril svoje dolžnosti. Dogodki časa so šli mimo mene neopaženo. Temu zlu in zamudenim dobrim delom moram priti sedaj v okom. Frank mi je jasno dokazal, kaj je satanizem in to zlobo nočem poznati samo po pripovedovanju, nego tudi na lastne oči se hočem o tem sam prepričati."

"Jaz občudujem gospod Stahlberg, vašo trdno voljo, ki hrepeni po jasnih načelih. Toda po mojem mnenju pri nas vendar ne bo prišlo tako daleč, kakor je žalostno na Francoskem!"

"Motite se gospodična!" je ugovarjal navdušeno Stahlberg: "tudi na Francoskem so tako mislili katoliki in pri tem so držali roke križem. Le vprašajte Franka, on ve o tem, kako se je razvil boj proti cerkvi na Francoskem: edino zasp-

nost in brezbriznost katoličanov je kriva zmage satana."

"Da, Stahlberg ima čisto prav", je pritrdil Valder.

"Vidim, da se vama ne morem ustavlja-ti; očitala bi mi tudi vest, ko bi vama poskušala prepričati načrt."

"Hvala vam srčna, gospodična", se je zahvalil Stahlberg, "vem, da ni prijetno pustiti brata od sebe, toda gre se za dobro stvar in v takem slučaju ni nobena žrtev prevelika. Dan in uro odhoda določiva z bratom te dni." Vstal je in se prijazno poslovil od obeh.

"Kak utis je napravil na te?" je vprašal Valder sestro.

"Blaga duša je ta Stahlberg z otroškim srcem. Njegova navdušenost in želja po resnici je nekaj izvanrednega!"

"No, vidiš, in ti si se hotela še nekako vpirati njegovemu načrtu. On je premožen in to potovanje mu bo zelo koristilo v delovanju proti sovražnemu brezverstvu. Sredstev mu ne manjka in prepričanje o zlobi satanizma, ki ga bo dobil na Francozskem, ga utrdi v verskem prepričanju."

"Imaš prav, dragi Frank", je pritrdila sestra.

(Dalje.)

Pod Marijino zastavo.

Sin, glej tvoja Mati.

V dolini solza smo. Obilne so težave, obilni so križi, ki nas teže dan na dan v celem našem življenju. Komaj mine en križ, komaj se rešimo ene stiske, komaj premagamo eno težavo, že je druga na našem srcu.

Velikokrat se pa zgodi, da prihrumi nad nas kar cela nevihta težav in gorja, tako da nas prete uničiti.

Zato nam treba pribežališča, kjer najdemo tolažbe, kjer najdemo pomoči in moči, da vse to trpežljivo in udano v božjo voljo prenašamo.

Kakor za vsako dete, tako je pa za nas kristjane najbolje in najvspešnejše pribežališče pri naši nebeški Materi Mariji.

Najlažje pa zaupamo naši nebeški Materi Mariji, ako jo premišljujemo v njenem trpljenju.

Ako jo častimo in premišljujemo v njeni nerazumljivi časti kot **brezmadeža spočeta**. V tej skrivnostni časti, s katero je odlikovana od Božje previdnosti, da je bila vredna postati Mati božja, se radujemo in hvalimo božjo vsemogočnost in proslavljamo Marijo kot našo zgodnjo Danico, ki je napovedovala človeštvu prihod novega dneva, dneva upanja, dneva rešitve, dneva odrešenja.

Ako jo premišljujemo v njenem **božjem materinstvu**, ko drži v svojem naročju božje dete, strmimo nad velikostjo božje ljubezni do nas da se je neskončni Bog hotel za nas, svoje revne in grešne stvari, ponižati ter postati revni otrok. Strmimo nad vzvišeno častjo, s katero je oslavil večni Bog to svoje "de-

klo", kakor se je v svoji ponižnosti sama imenovala.

Ako jo preišljujemo kot **Kraljico nebes in zemlje** v njeni slavi in časti, s katero je odlikovana pred celimi nebesami, jo ponižno pozdravljamo z vsemi nebeščani ter jo slavimo "Češčena bodi Kraljica!"

Toda ako jo preišljujemo kot ubogo, stiskano mater, kot **mater bolečin**, kot kraljico mučencev, ko se ji približamo žalostni, o tedaj se ji pa približamo z vsem zaupanjem, z vso otroško udanostjo, ter se nam nehote srce odpira, da ji potožimo vse gorje! Njene solze so kakor tolažilni balzam za naše srčne rane. Njeno trpljenje nas tako pokrepi, da junaško vzamemo tudi mi križ svojih težav in nadlog in na novo nastopimo pot križa z udanostjo in potrpežljivostjo.

Božji Zveličar bo tudi raje uslišal svojo mater, ako ga spominjamo bolečin njegove matere.

Kaj čuda toraj, ako najdemo, da so se vsi verni kristjani od početka do danes pogosto spominjali v svojih pobožnostih tudi bolečin nebeške matere Jezusove. Kadar koli so

obiskovali svete kraje v Jeruzalemu, katere je posvetil božji Zveličar s svojo krvjo in s svojim trpljenjem, vselej so se spominjali tudi one, ki je šla za Jezusom po križevi cesti, ki je z njim trpela, ki je stala pod križem do njegovega zadnjega vzdihljeja, ki je mrtvo truplo vzela v svoje naročje in ga spremljevala v grob.

"Sin ne pozabi bolečin svoje matere", je opominjal pobožni Tobija svojega sina.

Gotovo, dober sin nikdar v svojem življenju ne bo pozabil tega, kar je zanj prestala njegova mati, ne bo pozabil bolečin, s katerimi ga je porodila, ne bo pozabil vseh onih njenih prečutih noči ob zibeli, ob postelji dolga prva leta življenja. Popolnoma propadel mora biti človek, ki pozabi na vse to.

Zato tudi dober kristjan nikdar ne bo pozabil svoje nebeške matere in njenih bolečin za nas, katere je prestala pri njenem sodelovanju pri našem odrešenju.

Kako primeren je toraj napis nad podobo žalostne Matere Božje: "Sin, glej tvoja mati!"

Častita duhovščina! Preljubi kristjani!

Zopet je tukaj sv. postni čas, čas pokore, zatajevanja in premagovanja samega sebe, čas resnega preišljevanja večnih resnic, ki naj uravnavajo in vodijo življenje vsakega človeka in ga vodijo k njegovemu večnemu namenu. Čas očiščeva-

nja in posvečenja naše duše je to, čas izvanrednih vaj v boju proti zlemu, ki danes tako mogočno dviga svojo glavo vsepovsodi. Kolike važnosti je ta sv. čas za vsakega resnega kristjana! Kako bogat je na milostih in blagoslovu, ako se porabi prav in v duhu, kakor je vstanov-

ljen od svete cerkve! Kako potrebno je namreč, da se človek pri svojem iskanju za posvetnimi dobrinami in vživanji malo vstavi in začne premišljevat na to, da so še druge dobrine in drugo vživanje, kakor ga mu pa ponuja ta svet, da preišče svoje dušno stanje in pogleda, če hodi še po pravo poti, ki vodi proti nebesom, ali pa je morda že zašel mej veliko onih, ki hite po široki cesti pogubljenja. Težko, da je bil preje kdaj čas, ko bi velika večina človeštva bila tako brezmiseljno propadla v prepad brezverstva in popolne brezbriznosti v verskih zadevah, kakor ravno v naših dneh. Poleg različnih umetnosti v zapeljevanju, katerih se poslužuje svet, poleg brezštevlnih slabih zgledov, je nevednost v verskih vprašanjih glavni vzrok tega odpada od Boga. Tudi verni katoličanje so v nevarnosti! Veliko se jih že oprijemlje raznih nevarnih pregreh modernega poganstva. Veliko jih sklepa zakon brez pomisleka s brezverci, nekrščenimi pagani in celo po njih šegah in zamišljenju, poleg tega še popolnoma pa načinu nevernega sveta. Zato je poduk, točen pouk v večnih resnicah potreben za vse, kakor za odrasčene, tako zlasti za otroke, da se jih ostraši pred tako žalostnim življenjem. Zato lepo prosimo in opominjamo častito duhovščino, naj porabijo vsako priliko, ki se jim nudi, da narod poučujejo. Zato naj imajo pridige o vprašanjih iz katekizma ne samo sedaj v postnem času, temveč kolikorokrat le mogoče! Da bojo take pridige zanimivejše in prijetne, naj vpletajo v te temnice primerne zgledne, primere in potene zgodbin. Saj je tako delal tudi naš božji Zveličar, ko je svoja prekrasna predavanja vedno prepletal z različnimi prilikami iz vsakdanjega življenja, ter jih tako pri prostemu ljudstvu naredil razumljive in sprejemljive. Poleg tega naj gg. župniki tudi skrbijo, da bojo vse katoliške družine imele tudi dobrih katoliških knjig, v katerih se verske resnice v ljudstvu razumljive obliki razlagajo in dokazujejo. Tudi naj vsaka katoliška družina ima ene-

ga ali več katoliških časopisov, ki jih bo tudi mej tednom opozarjal, da smo katoličanje, kako katoliki po drugih krajih delajo in živijo. Kjerkoli je le mogoče, naj se skrbi za to, da bojo naši verniki o vseh dnevnikih vprašanjih dobro poučeni, da bojo opozorjeni na vse moderne nevarnosti in zmote, da se z njimi ne okužijo!

Ako je pa pouk v krščanskih resnicah potreben za odrasčene, je toliko važnejši še za otroke, katerih prihodnost zavisi od njih vzgoje. Kdor ima mladino, pravi pregovor, ima prihodnost. To dobro vedo slasti sovražniki krščanstva, zato v mnogih državah store vse, kar le morejo, samo da bi onemogočili krščansko vzgojo mladine. Kakor bojo sedanji stariši vzgojili otroke v mladosti, taka bode pa prihodnja človeška družba. Krščanski stariši naj bi nikdar na to ne pozabili in si globoko v spomin vtisnili. Vedno naj bi imeli pred očmi, kako zelo je njih otrokom krščanska vzgoja potrebna, kako zelo je potrebno, da svoje otroke krščansko vzgoje. Nikdar naj bi ne pozabili, kako žalostne posledice za večnost in čas ima slaba vzgoja mladine. Vzgoja, da bo prišla človeku v poznejšem življenju srečo in blagoslov, mora biti verska. Človek je z dušo in telesom lastnina Stvarnika, katerega je dolžan ljubiti in mu služiti, in čigar zapovedi je strogo zavezan spolnjevati. Na vsaki način mora biti neka najvišja postava, ki je večna in nespremenljiva in nezmotljiva, ki vodi človeka z gotovostjo in jasnostjo pri vseh njegovih dejanjih. Zato je jasno, da se vera nikdar od vzgoje ločiti ne da. Kolikor popolnejša je verska vzgoja mladine, toliko jasneje je izražena smisel za pravo pravno. Verski pouk naj ne zavzema pri vzgoji drugega mesta, temveč mora biti vedno in povsod na prvem mestu. "Iščite najpoprej kraljestva božjega in njegove pravice", pravi božji Zveličar. Zato mora veronauki iti z drugimi svetnimi vedami skupaj in mora vse druge predmete poplemeniti in voditi k Bogu.

(Dajje.)

Pastirski list.

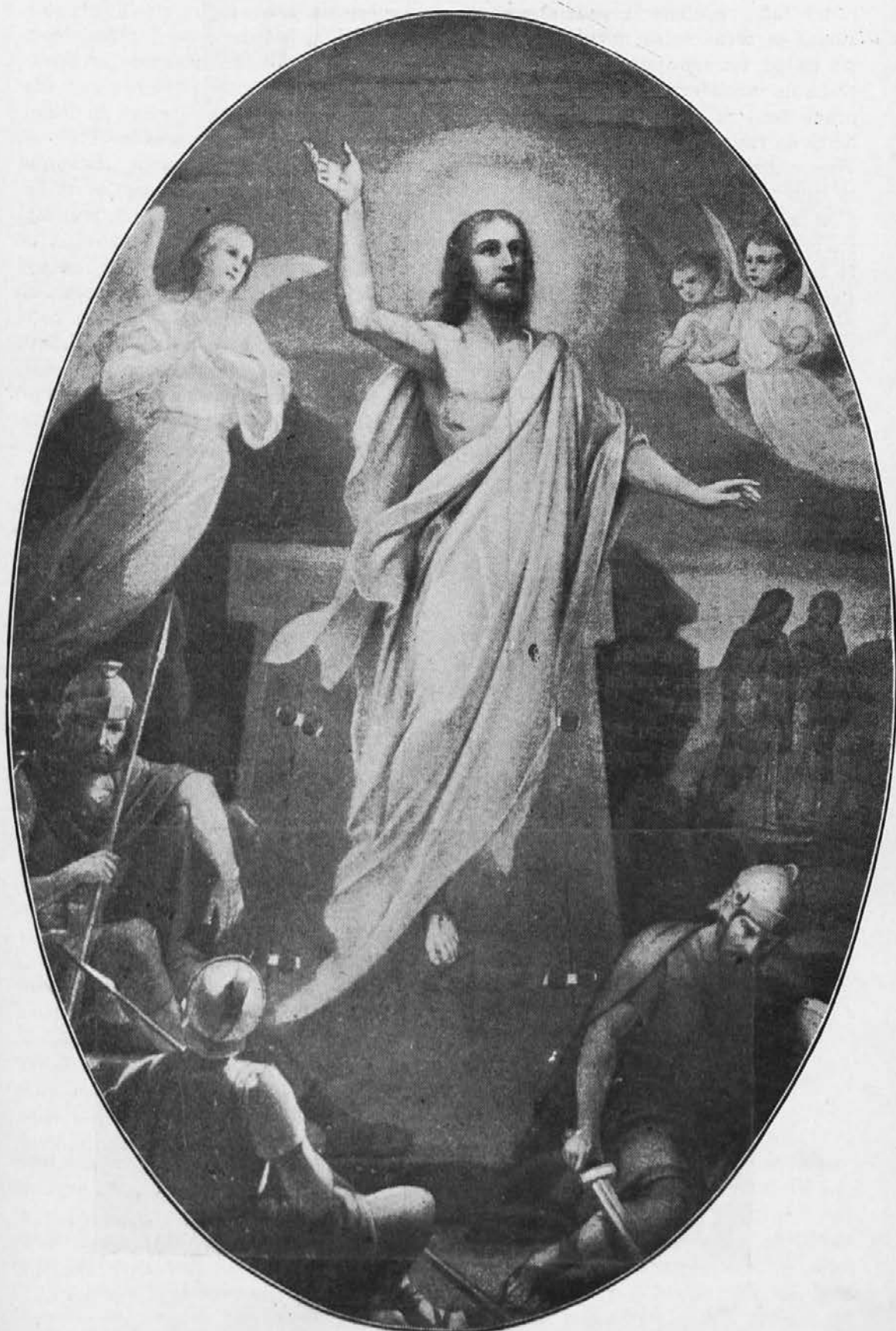
(Daije.)

Kar se tiče zdravstvenega stališča, je samoobsebi umevno, da so skupna, prenapolnjena stanovanja v boardih in kempah zelo škodljiva. Tudi stanovanja po mestih, ki nimajo ne luči, ne zraka, so veliko zlo, posebno za žene in otroke. V vseh večjih mestih v Ameriki cvete industrija in obrt. Po tvornicah rabijo velike stroje, katere vodijo tisoči človeških rok. Ker so pa naši izseljenci večinoma poljedelci in torej neveščji strojnemu delu, zato morajo dela iskati v farmah, gozdih in rudokopih. Da je pa tako delo pod zemljo in tudi po gozdih telesu škodljivo, je naravno. Večkrat opažamo, da se vračajo v domovino izseljenci ubiti na duši in telesu, hromi ali na udih poškodovani, smrtno blede, nekateri celo topi in zmešane pameti.

H koncu nam je treba kazati tudi na slabe posledice izseljevanja v narodnem oziru. Žalostno dejstvo je, da izseljenci, ki nimajo narodnih šol in narodnih duhovnikov, v tretjem ali četrtem rodu, ako že ne prej, izgubijo svojo narodnost s tem, da se poangležijo ali ponemčijo. In ravno Slovencem in Hrvatom primanjkuje v tujini narodnih šol, cerkva, zavodov in dobrih narodnih duhovnikov. Slovenci imajo le v sedmih naselbinah svoje župnijske šole, v drugih zahaja deca v javne. Kdor stopi na ameriška tla, postane hitro navdušen Amerikanec z dušo in telesom. Ta vrtince zgrabi tudi mnogo naših rojakov. Še prej kakor v Ameriki se ponemčijo naši ljudje na Nemškem, ako se stalno tam naselijo. K značaju kakega naroda pa ne spadata samo vera in jezik, ampak tudi narodno mišljenje, samozavest, narodni običaji in šege, narodne noše itd. Žalibog se pri nekaterih slovenskih izseljencih vse to izgubi v širnem amerškem morju.

Zadnja, a nič manj globoka in nevarna rana, ki vsled izseljevanja razjeda kosti in mozeg našega naroda, je izseljevanje zakonskih mož ali žen brez družine. Ta

razvada dela ne samo stotine posameznikov, ampak cele družine nesrečne. To je v socialnem oziru največje zlo za naše ljudstvo in najbolj črna stran izseljenišva. Mož odide sam v Ameriko, kakor si misli, za dve ali tri leta, da bi si hitro kaj zaslužil in kakor hitro vrnil domov. Da bi lažje izhajal, zapusti ženo in otroke doma. Nasprotno zapusti mlada žena družino in gre za nekaj let služiti v Egipt. To zadnje se dogaja posebno v goriški okolici. Ako mož zapusti družino, je ta brez glave, bi rekel obglavljena. Če pa žena zapusti družino, manjka ji duša. Naravno je torej, da se vsled tega družinsko življenje zrahlja, naravnost uniči. Otroci postanejo brez očetovega nadzorstva poradni in razuzdani. Dobra mati nima dovolj moči in razumnosti, da bi krotila neposlušne in svojeglavne otroke. V hiši zavlada nered, prepir, zapravljanje in premoženje, ki je brez pravega gospodarja, gre pod zlo. Ne samo za vzgojo in prihodnjo srečo otrok so take razmere škodljive, tudi za zakonske same so strašna nevarnost. V Ameriki je pijače več kakor pri nas in pije se veliko. Vsak večer, ko pride mož z dela, si ga privoščji dobro mero. Vsled tega se mu poželjivost še bolj vne-ma. Tudi so mnoge slabe prilikoosti in dosti zapeljevanja. V Ameriki pridejo namreč skupaj vsi mogoči elementi, ki drug drugega zapeljujejo. V nesrečo so mnogim tudi žalostne razmere po skupnih stanovanjih. Ali vse te grešne prilikoosti bi pameten, pobožen kristjan s pomočjo milosti božje premagal, ako bi imel blizu duhovnika in cerkev. Žalibog živi mnogo naših rojakov po gozdovih in naselbinah, kjer leta in leta ne čujejo božje besede, ne hodijo k sv. maši in ne prejemaljo svetih zakramentov. Bero slabe liste, poslušajo grdo govorjenje dan na dan. Moli-jo malo ali nič. Ali je potem čudno, da začne po malem omahovati tudi najstano-vitnejši mož, ali je čudno, ako naposled

Zveličar naš je vstal iz groba . . .

pade? Tako pade enkrat, pade drugič, in kamen se začne valiti navzdol. Ako pri teh padcih omrzne ljubezen do žene, ljubezen do otročičev, ako si mož dobi celo drugo ženo in se necerkveno poroči, se lahko da razlagati. Če se tak siromak povrne v domovino, ne more več z jasnim in ljubeznivim pogledom zreti svoji ženi v obraz: zakonska ljubezen in zvestoba sta proč za vedno! Če pa žena zapusti moža in otroke, da ide služiti na tuje, je še slabše. Njen mož ostane brez družice, brez podpore in oskrbe, otroci pa brez matere in krščanske vzgoje. Ker ne najde mož doma primerne družbe, ne postrežbe, začne zahajati v krčmo. Ta postane njegov drugi dom, zdravje in življenje tam zapravlja, zakonska zvestoba pride v nevarnost, oba začneta živeti na svojo roko. Sicer izpočetka piše mož ženi, naj pride domov, ali ta mu pošlje, da ga potolaži, nekaj turških ali egipčanskih lir, ki nimajo blagoslova božjega. Na to mož molči, saj je dobil toliko, do plača krčmarja. Ta slučaj se ponavlja parkratov, dokler drug drugega ne pozabita. Če se tudi mati čez veliko let vrne iz Egipta, vprašajo otroci očeta: "Kdo je ta gospa?"

Preljubi v Kristusu! To so v nebovpijoči v grehi, grehi zoper naravne in božje postave, to je pogin našim družinam

in občinam. A kaj naj rečemo o onih sinovih, ki brez potrebe samo iz radovednosti in svobodoljublja gredo na tuje čestokrat z denarjem svojih staršev? Ti se zaradi svoje neizkušnosti, domišljavosti in lahkomišljenosti še prej pokvarijo. Proč od dobrih staršev in duhovnikov, obdani od slabih sodrugov in zapeljivosti sveta postanejo kmalu naprednjaki ter prezirajo vsako oblast, očetovsko in duhovsko. Če kaj denarja privarčujejo, ga ne pošljejo svojim staršem, ampak drugim osebam ali svojim zaročnicam. Kako je mogoče, da bi Bog blagoslovil tako nehvaležne sinove? Kaj bo iz takih sinov, katerim so zmešale glave amerikske svobodomiselnje ideje? Gorje, če pridejo ti polizobraženci, povrnivši se domov, do vlade v občini!

Ker torej pretijo tolike nevarnosti našim izseljencem v versko-nravnem, narodnem, gospodarskem, zdravstvenem in družinskem oziru, ker prekmorsko izseljevanje rodi toliko zla našemu narodu, je pač umestno, da mi kot nadpastirji vaših duš povzdignemo svoj glas in svarimo pred izseljevanjem, oziroma, če je izseljenje za koga res potrebno, damo potrebna navodila, da se ogne tolikim nevarnostim in nesrečam.

(Dalje.)

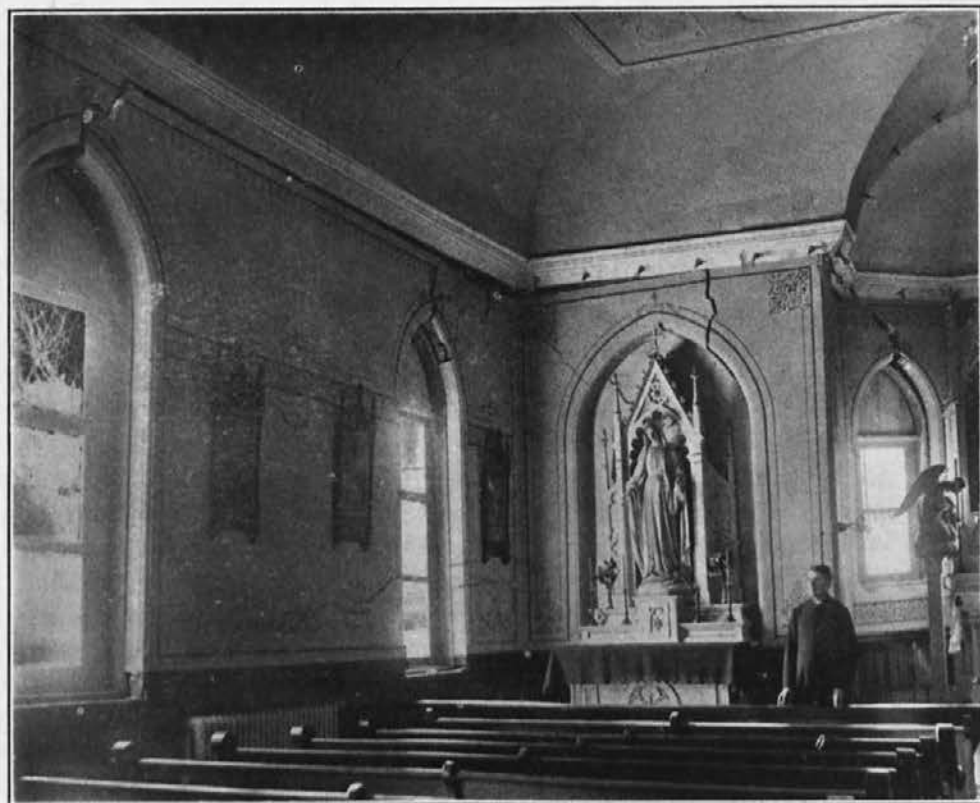

Jezus pred Poncijem Pilatom.

Iz Slovenskih naselbin.

Forest City, dne 23. febr. 1914. — Desetletnica naše cerkve, a — — — žalostna. Nameravali smo letos obhajati desetletnico naše cerkve. Začeli smo namreč graditi cerkev meseca julija 1. 1904. Upali smo, ter se že nekoliko pripravljali, da obhajamo desetletnico, kolikor mogoče slovesno, ne toliko zunanje, pač pa toliko bolj z notranjem prenovljenjem. Poglavitna

točka v našem programu bi bila — — sv. misijon. Toda danes lahko rečemo, da nimamo več — — cerkve! Stoji sicer še, a obe strani od velikega altarja doli, sti deloma zrušeni, tako, da jih sploh ne bode mogoče dosti več popraviti. Odstranili smo petero večjih oken, ter dvojce manjših, da saj to rešimo, ker drugače bi nam jih zidovje popolnoma strlo. Vsled večje var-

Cerkev Sv. Jožefa v Forest City, Pa.
in Rev. Jos. Tomšič, župnik.

nosti smo tudi cerkveni kor zaprli, kajti vsa leva stran cerkve se je deloma nagnila za pol čevlja, ter ločila od ostalega zidovja. Ni sicer toli nevarnosti še, a nastala bi lahko na kak način panika v cerkvi ter provzročila kako nesrečo. V takih slučajih je seveda na mestu previd

nost, ker ne moremo znati, kaj se še lahko dogodi. — Prenogarska družba je namreč pričela pred kratkim kopati pod cerkvijo zgornjno plast premoga — "Top-coal" imenovano. Družba nam je sicer zagotovila, da nam podpre zemljo pod cerkvenim posestvom, toda v začetku je

bilo malo storjenega ter slabo. Pravijo tudi, da je vso škodo provzročil takoimenovani "quicksand", plast peska v sredini zemlje, a kdo vse to ve! Bojimo se, da se še večja škoda ne napravi tudi na pročelju cerkve, kjer stoji zvonik, zato smo vsaj toliko dosegli, da je pustila premogarska družba premog pod tem delom, a mi ga moramo plačati. Zgodilo se je pa to, ne toliko zaradi cerkve, pač pa zato, ker so bile tudi druge hiše v nevarnosti. — Tako imamo danes napol podrto cerkev, imamo cerkev in je nimamo, ker moramo najmanj jedno leto čakati, da se zemlja "umiri". Največje razpokline se nahajajo nad velikim oltarjem in ob oltarju na levi strani. Ves ta del cerkve se bode moral popolnoma podreti. V resnici žalostni občutki navdajajo gotovo vsakega izmed faranov, kadarkoli stopi v napol podrto cerkev, zidano s tolikim trudom in še večjimi stroški. — To je desetletnica naše cerkve, a silno — žalostna!

— o —

Calumet, Mich. Bog se nas usmili. Naši rdeči sovražniki delavstva so se z vso silo vrgli na delavstvo našega kraja. Koliko prepira, koliko sovraštva, koliko zla so povzročili mej nami delavci! Ali so to naši prijatelji, ki sejejo mej nas prepir, ki nas pehajo v nesrečo? Jaz sem bil tako neumen, da sem šel za njimi in sem štrajkal! Kaj imam sedaj od tega? Koliko potov sem že imel, koliko sitnosti, pa vse za nič, samo na ljubo tem rdečim krvosesom delavstva, ki nas naščujejo v boj, ko so nas pa na led speljali, nas pa zapuste. Prav imate, č. gospod urednik, da jim tako dobro dajete! V vsaki črki Vam prav dam! Jaz sem bil navdušen rdečkar. Toda pri zadnjem štrajku sem jih spoznal, kaki naši "prijatelji" so to, kam nas bojo zapeljali. To so kakor avstrijski častniki, ki so vodili v boj brata zoper brata za korist tujcev, nemcev. Ščuvajo nas brata proti bratu, da se spoprimejo. Ko se pa mi borimo, nam pa denar kradejo iz žepov in se nam izza ogla smejejo, češ, poglej jih bedakov, ki nam vrjamejo! Res slep mora biti še oni, ki vrjame tem rdečim sleparjem, ki slepe delavstvo! Prosim vas, gospod urednik, le krepko poj-

dite naprej v boj proti tej naši kugi! Velikansko dobro delo boste storili za našega delavca, ako boste pomagali potegniti masko katero si deli z obraza, masko delavskih prijateljev, v resnici so pa to krvosesi delavstva in naša nesreča! Da je to res, ve vsak zaveden delavec, ki še misli s svojimi možgani po celem bakrenem okrožju v Michigan. To sem britko skusil tudi jaz, ker Vam preje nisem hotel vrjeti.

Ivan Jerič, slovenski rudar.

Tioga, Wis. — Vselej, kadar dobim v roke Vaš prelep list, se ga srčno zveselim, ter ga najiskrenejše pozdravim s srčno željo, da bi ga mogla vsaj vsaki teden enkrat pozdraviti v svoji hiši kot ljubega, da, najboljšega svojega prijatelja. In kako bi ne bila vesela tako krasnega lista, saj je to list, ki nosi ime naše nebeške matere, ki jo pozdravlja in želi pospeševati njeno čiščenje med nami Ameriškimi Slovenci. Zares, o, da bi se vsi Slovenci združili pod Marijinem plaščem v goreči ljubezni do Nje, ki je tako dobra mati, o katerej se še ni slišalo, da bi bila koga zapustila! Koliko milosti se steka po njeni priprošnji iz presvetega Srca Jezusovega na vse one, ki jo časte in ljubijo. Kolikrat je tudi meni že pomagala v stiski in potrebah, da, neštetokrat! Kako zelo sem ji zato hvaležna, tej svoji nebeški najboljši materi, kako rada bi zaklicala vsem ljubim rojkom po širni Ameriki: ljubimo Marijo, ljubimo! Zato pa tudi srčno želim, da bi ne bilo slovensko hiše v Ameriki, kjer bi ta list ne bil doma, ta krasni list "Ave Maria", ki vsebuje toliko zlatih resnic, toliko zlatih nauk! Žalibog, da je mej nami še veliko hiš, kjer nimajo lepega lista, kjer leže po mizah ostudni brezverski listi, ki bruhajo strup in kugo po družinah, kugo in strup po nasebinah! Koliko mladine zapeljejo v nesrečno življenje! Koliko sre oropajo najdražjega bisera sv. vere! Napovejmo boj vsem listom, ki zastrupljajo naš narod, ki pehajo naše rojake, naše družine v nesrečo! Proč ž njimi! Proč iz vseh hiš! Kolika odgovornost čaka zlasti stariše, ki naročijo take liste in pus'e,

da se mladina, njih lastni otroci zastrupljajo z njimi! Naročimo si in delajmo vsi le za liste, kakor sta "Ave Maria" in "A. Slovenec!" Ti pa, "Ave Maria", le krepko naprej po začetni poti! Mi pa vsi pod Marijino zastavo za teboj!

Marija Toleni.

Joliet, Ill. — Kakor vsako leto tako so tudi letos župljani sv. Jožefa počastili svojega župnega patrona s štiridesetno pobožnostjo, ki se je izvršila nad vse sijajno, kakor navadno.

V Lorain, O. imeli so od 19. marca do 22. marca štiridesetno pobožnost. Župljani so se pobožnosti prav marljivo udeleževali in obilo pristopali k mizi Gospodovi.

New York. — Maša neumorno narodno delavna dekleta "Slovenskega dekliškega društva" v New Yorku se zopet pripravljajo na igro, katero bodo priredile na Cvetno nedeljo. In sicer so se odločile, da bojo uprizorile krasno Silvin Sardenkovo "Mater Dolorosa". Vse uloge so v rokah naših najboljših igralk in smo prepričani, da bo ta krasna igra vspela ugodno in da bo vsakdo našel obilo užitka pri tej krasni nabožni igri. Čisti dobiček igre bojo dale dekleta Družbi sv. Rafaela.

V Springfield, Ill. — Občudovanja je vredna navdušenost, s katero delajo za napredek svoje župnije rojaki v Springfield, Ill. Možje vidijo, da je njih župnija nič brez šole. Zato "moramo pri vsej svoji revščini dobiti tudi šolo, naj stane kolikor hoče"! In res, cela naselbina je z navdušenjem pri delu. Imeli so takozvani cerkveni "fair" ali bazar in pri tem malem številu župljanov, kakor jih šteje ta župnija, pa so naredili čistega dobička celih \$1203.08. To je nekaj, na kar so rojaki v Springfieldu lahko ponosni! To priča o veliki požrtvovalnosti župljanov, in pa pred vsem — o delavnosti gospoda župnika, kajti vspeh pri "fairu" največ zavisi od delovanja duhovnega pastirja. — Častitamo kakor g. župniku tako župljanom. Stvar, za katero ste se zavzeli, je dobra, Bog bo z Vami s svojim blagoslovom!

V Amerikanskem Slovencu, števil. 30 iz 13. marca so na četrti strani tako krasni in tako stvarni članki, kjer je pisatelj pribil nekatere izmej laži, katere trosijo svojim backom naši rdečkarji, da bi ne smelo biti ne rdečkarja ne črnega, da bi jih ne preštudiral! Da, Amerikanski Slovenec bi moral biti v vsaki naši slovenski hiši po celi Ameriki! Delajmo vsi za to!

Mi nismo nikdar rekli, da so vsi socialisti morileci, ker je Frank Mali pisal, da je umoril svojega rojaka, ker je bil socialist. Ampak smo vedno povdarjali in še danes povdarjamo, da je socializem tisti, ki pokvarja in pohujšuje naše ljudstvo, da naš slovenski socializem ni nič drugega kakor podivjanje, moralno propadanje našega delavstva, da socializem dela človeka zmožnega za vsak zločin, kajti človek, ki zgubi vero, pa naj je to socialist ali duhovnik, pa naj je to berač ali bogatin, učen ali neučen, je zmožen za vsako hudobijo, ker vesti več nima, ker se ne boji Onega, ki more kaznovati tudi dejanja, za katere svet ne ve. Socializem kot gospodarski problem, ima marsikaj, čemur se mora pritruditi; toda socializem, kako ršnega razširjajo naši slovenski socialisti, pa ni nikak socializem, je le karikatura, pokveka socializma. Berite njih liste, ali najdete le en stvarni nasvet, le en stvarni članek? Farji in farji, vera in vera. To je vse! Da, več dobite člankov o veri v njih listih, nego v našem, ki je vendar verski list.

—o—

Koledar "Ave Maria" smo razposlali vsem naročnikom. Prosimo jih, da bi blagovolili prej ko preje poslati naročnino zanj. 25c. Kaj je to za tako krasno knjigo! S koledarjem smo imeli letos velikanske težave, kakoršnih si ne želimo več. Ko smo se pogodili s tiskarno na Reki, bilo je sklenjeno, da bo koledar dotiskan do 1. novembra, da bo tukaj v Ameriki vsaj 15. novembra. Tiskarna je sicer držala pogodbo in dotiskala do določenega dne. Vendar pogrešila je, ker se ni enako pogodila z agentom, da mora biti koledar tukaj do 15. novembra. Koledar je zato romal ne vemo, kod vse, tako da je prišel v New York šele 18. decembra. Tukaj je

pa agentura zopet zamečkala, tako da je prišel zaboj še le 2. januarja na državno colnino, od koder smo ga potem po velikem trudu in razburjenju slednjič dobili 10. januarja. Upravnik je bil tako razburjen, da še spati ni mogel mirno ker bi bil naročnikom rad spolnil obljubo, ko smo obetali koledar veliko preje. To je bila za nas draga šola, ki nas je stala veliko denarja in še več truda in razburjenja. Vendar pa, katera šola je zastoj? Zato v prihodnje ne bomo več dali koledarja tiskati zunaj, če tudi je tisek ceneji in veliko lepši, temveč smo se že obrnili na razne tiskarne, da nam pošljejo cene, koliko bi zahtevale za tisek koledarja "Ave Maria" za leto 1915. Imamo tudi že precej krasne tvarine pripravljene tako da bo prihodnji koledar za 100% boljši, kakoršen je ta.

Pri tej priliki se nam pa zdi, da je naša dolžnost, da se prav iskreno zahvalimo Koledarjevemu uredniku v stari domovini, veleč. P. Matevžu Vidmar O. F. M., gvardijanu Ljubljanskemu, ki je žrtvoval veliko truda in časa koledarju, da je vse lepo in o pravem času uredil. Bog mu plačaj obilni trud! Enako se lepo zahvaljujemo veleč. profesorju Dr. Gvidonu Rantu O. F. M., ravnatelju bogoslovja, za pomoč pri urejevanju. Enako vsem, ki so prispevali s svojimi umotvori za koledarjevo vsebino. Veliko priznanje in hvaležnost smo pa dolžni zlasti g. Ivanu Rusu, tajniku Rafaelove družbe v Ljubljani, ki je poleg svojega obilnega posla našel še čas, da je deloval za oglase mej trgovci v domovini ter nam pridobil krasnih vspehov. Bog mu plačaj!

Vse naše naročnike in prijatelje širom Amerike pa prosimo, da nam blagovole sporočiti svoje misli in nasvete, katere bi imeli glede koledarja, kaj bi se storilo, kako bi se ga opremilo, da bi postal to koledar slovenskega naroda v Ameriki, da bi odgovarjal vsem potrebam naroda in vsem različnim našim razmeram, v katerih živimo. Za vsak nasvet bomo iz srea hvaležni in ga bomo uvaževali.

Za današnjo številko ima urednik pred seboj celo kopo dopisov, tako, ako bi vse priobčil, napolnili bi list s samimi dopisi.

Dopisi so nekateri krasni in nam je v resnici žal, da jih nemoremo priobčiti v celoti, kajti misli, katere imajo dopisniki, so krasne in pričajo, kako veliko imamo še dobrih vernih in pristno slovenskih rojakov širom Amerike! Ne, ne! Ne boš, Jaka! Ni še slovenski narod v Ameriki ves v socijalistiškem taboru! Boste še čakali! Le bruhajte strup, rdečkarji, po Vaših listih, toda ta strup bo najprej Vas umoril. Kolikor bolj boste divjali, toliko hitreje boste vzbudili versko in narodno zavest mej našim milim, dobrim slovenskim narodom, mej našimi ubogimi trpinami, proletarci po Ameriki.

Vsem dopisnikom, se pa iz srca zahvaljujemo za njih krasne besede! Da, zavernih bralcev in naročnikov si želimo! Takih, ki z nami čutijo, z nami mislijo in z nami delajo, vsak v svojem krogu! Iz vseh teh dopisov veje toliko navdušenja za ideale, za katere se bori naš list, da smo se zadučili! Da, bodimo povsodi odločni možje! Kimovec in "šviga-švagarji", politiki brez načel, mokre eunje, s katero še lahko briše vse, naj gredo spat! Dvajseto stoletje ni za take starokopitneže! Dandanes nismo več uklenjeni v ozke sponke lokalne politike, politike vaških koritov! To je bilo za srednji vek! Danes se ločimo po mejah **prepričanja in načel**! Ako smo rdečkarji, bodimo rdečkarji! Ako smo katoliki, kristjani, bodimo kristjani, bodimo praktični katoliki! navdušeni katoliki! Kaj bi krevljali na dve strani, kakor je zaklical prorok Elija Izraeleem: "Koliko časa boste še krevljali na dve strani. Ako je Gospod Vaš Bog, zakaj ne greste za njim? Ako je pa Bal, držite sa njega!" Krevljanje na dve strani, slepomišariti, to ni možato! Bodimo eno in sicer s srcem in dušo, ali pa drugo! Ali s Kristusom in sicer s prepričanjem, s srcem in življenjem, ali pa proti Njemu. Gnjusoba v očeh vsakega moža mora biti n. pr. socijalist po prepričanju, pa član, kakih katoliških društev, katoliških jednot! To je ostudna breznačalnost! Biti po stanu duhovnik, v sreč in v življenju pa brezverec, kakor n. pr. Schmidt?, pa držati z nasprotniki sv. vere in cerkve, ali moreš to razumeti? Zato bo naš list zasto-

pal vedno le eno stališče: vsak ptič v svoje gnezdo! — Zato so nas ti obilni dopisi silno zveselili in ne najdemo besedij, da bi našim nadušenim naročnikom izrazili svojo hvaležnost, katero čutimo! Taki dopisi nas silno navdušijo, ker vidimo, da smo zadeli pravo struno, da gremo pravo pot. Bog plačaj našim dopisnikom.

Slovenci smo jako zaveden in napréden narod. To se kaže tudi v tem, da naši rojaki ne smatrajo svojih otrok samo za dar Božji, katerega jim je Bog dal; da bi hitro odrastli in se po raznih tovarnah potaknili in starišem pomagali služiti dolarčke, temveč da so stariši dolžni skrbeti za prihodnost svojih otrok in jim pomagati, da pridejo do njih božjemu poklicu primernih služb in stanu. Tako imamo vedno več in več slovenskih ameriškanskih dečkov, po višjih šolah, kjer se pripravljajo na različne stanove, kjer si bojo lažje služili kruha in boljšega, kakor pa njihovi očetje. Tako se nam sporoča, je samo v **St. Francis, Wisc.**, provincijalnem seminarju za Milwauško nadškofijo šest slovenskih bogoslovcev, dva v kolegiju, jeden v filozofiji in trije v teologiji. Ignacij Ankel je prišel te dni iz Št. Pavla, kjer je bil pri Rev. Bajcu. Študira za škofijo Superior, kamor ga je sprejel škof Koudelka. G. Mali je sprejet v Chicaško nadškofijo. G. Plaznik je tudi sprejet v Chicaško nadškofijo in bo v par letih posvečen v mašnika. V **St. Paulu** so štirje slovenski bogoslovci. V **St. Bernard Seminary v Rochester** sta dva, Anton Bombač iz Loraina in Fr. Jagodic, ki je te dni prišel tja iz starega kraja. Tako je prav. Skrbimo le, da bo ta inteligenca ostala tudi s srcem slovenska.

Cleveland, Ohio.

Umrla Zofka Logar, iz petega razreda slovenske šole sv. Vida, v Cleveland, Ohio. Malo pred smrtjo za škrlatinko, je Zofka izvršila polletno skušnjo z najboljšim vspehom. Dva tedna po njeni smrti, ko so bili prebrani zadnji rokopisi skušeni, namreč kršč. nauka, prišle so ne dan sledeče besede, ki jih je zapisala, dasi šele enajst let stara: "Krščanskega nauka se moramo zato bolj učiti kakor drugih reči,

ker nam zapoveduje kaj moramo storiti, da se zveličamo. 2. Krščanski nauk je potreben za vsacega, ki je pri pameti. 3. Krščanski nauk je pot k Bogu. 4. Kdor tako živi, kakor ga Bog uči, se smrti ne boji. V tem nauku hočem živeti in umreti". Umrla je nekaj dni pozneje in šola sv. Vida je žalovala po šolarici, ki je živela kot angel, umrla kot nedolžni otrok more umreti, ki je ohranil svoje krstno oblačilo

† Zofka Logar.

do svoje smrti, ozalšano z žlahtnimi cvetkami pogostih sv. obhajil in potreseno z dišavo mnogih izrazov goreče ljubezni do Jezusa in njegove Matere . . . Težko je zgubiti dobrega in nadepolnega otroka. Sladka pa more biti tolažba starišem v pomisleku na preselitev njih nedolžnega otroka iz tega nečimernega in zapeljivega sveta v naročje Nebeške Matere in med angelsko družbo.

Spomini s pota potovalnega zastopnika

Chisholm, Minn. — V sredini meseca februarja sem se napotil v državo Minesota v znane cveteče slovenske naselbine kjer je znano, da bivajo dobri in verni Slovenci. Nekako s strahom sem se podal na pot, daljno pot in sicer prvič kot potovalni zastopnik našega prvega nabožnega mesečnika v Ameriki. Vendar mi je bojazen takoj minila, ko sem dospevši v Chisholm, obiskal vrlega zastopnika Mr. Luke Thrlena, kateri mi je šel z vso prijaznostjo na roko. Poleg g. Thrlena me je iz prijaznosti vrli mladenič g. John Cvar spremljal po naselbini ter me je tudi predstavil veleč. g. župniku Schifferju. Povsodi sem našel prijaznost in dobre ljudi. V Chisholmu vlada lepo sporazumljenje med verniki in dušnim pastirjem. Delavske razmere so bolj slabe, pač je pa upanje, da se bodo sčasoma zboljšale.

Eleventh, Minn. — Obiskal sem najprvo veleč. g. župnika M. Bilban, ki me je zelo prijazno sprejel. Ogledal sem si cerkev, katera je gotovo najlepša slovenska cerkev v državi Minnesota. Ustanovljajo sedaj novo cerkveno pevsko društvo. Čast jim! Kakor skoraj povsod po slovenskih naselbinah, tako tudi tukaj delajo rojaki globoko pod zemljo v rudokopih. So zelo prijazni ljudje in tudi list Ave Maria so z veseljem naročali. Rev. M. Bilban, Mr. Fugina in Mr. M. Marolt so mi pomagali z dejanjem in svetom, da sem dobil precejšnjo število naročnikov, za kar jim naj bo na tem mestu iskrena hvala. Od tu sem se prav zadovoljen podal v **Ely, Minn.**, kjer pa je list Ave Maria že precej razširjen po zaslugah Mr. Pešeljna in Mr. Peruškega, ki se ne ustrašita nobenega zaničevanja in preganjanja ter pogumno agitirata za pošteno berilo med rojaki.

Lepa cerkev sv. Antona diči slovensko naselbino; povsod vlada z malimi izjemami sloga. Več slovenskih trgovin priča, da se tudi naši rojaki razumejo na trgovino. Tudi z delom so se pohvalili.

Obiskal sem tudi mil. g. Rt. Rev. monsignorja J. F. Buha. Častitljivi gospod je bil zelo veselo iznenaden, ko sem mu povedal o lepem uspehu za list A. M., ki sem ga imel na potovanju. Ko sem se posla-

vjal od visokega cerkvenega dostojanstvenika, kateri je bil tako z mojo malenkostjo prijazen, je prišel v župnišče eden Indijanec. Razočaran sem bil, ko je tako spoštljivo pozdravil visokega gospoda in sta se dalje časa po indijansko pogovarjala. Prišel je iz Towerja vprašat kdaj jih bode obiskal. Tako je Rt. Rev. Buh priljubljen med vsemi narodi, se celo med Indijanci, dočim imamo Slovenci v svoji sredini propalice, ki pri vsaki priložnosti obrekujejo svoje duhovnike in zapeljujejo slovenske delavstvo.

Mimogrede sem se oglasil na **Tower**, kjer sem obiskal č. g. župnika Ferjančiča. Povsod sem bil prijazno sprejet. Iz Towerja pelje lepa cesta dobre pol ure hoda na prijazni **Soudan**, kjer živi lepo število naših rojakov, vsi delajo v rudokopih. Tam sem našel vrle krajevne zastopnike Mr. Lovšina, M. Zavodnika, Mr. Oblaka, kateri so mi drage volje obljubiti, da bodo širili tako vstrajno kakor do sedaj naš lepi mesečnik "Ave Maria". Iz Soudana sem se odpeljal v **Gilbert**. Na prijaznem mestu hriba stoji lepa cerkev sv. Jožefa. Župnija pod vrlim vodstvom č. g. župnika Rev. A. Pirnat prav lepo napreduje.

Da je med ameriškimi Slovenci veliko dobrih, poštenih mož, mi je bilo znano, da je pa toliko poštenih mladeničev, tega bi preje ne vrjel. To se je posebno pokazalo na Gilbertu, kjer so se z veliko vne-mo največ mladeniči naročevali na list. Čast njim! Slovenska fara na Gilbertu, kakor sem že omenil lepo napreduje, sedaj bojo še mladeniči kupili lepi cerkvi novi križev pot. Iz Gilberta sem se podal v **Virginijo, Minn.**, kjer je krajevni zastopnik g. John Strle in z njim sva obiskala tamošnje rojake.

Tako sem obiskal lepo število slovenskih naselbin države Minnesota, nakar sem se zadovoljen in z lepimi spomini podal proti domu. Mimogrede sem obiskal slavni **Joliet**. Tem potom se za vso prijaznost ob priliki mojega obiska v Jolietu iskreno zahvaljujem veleč. g. J. Kranjeu, č. g. A. Berku in znamenemu slovenskemu veljaku Mr. A. Nemaniču za vse mi izkazano gostoljubnost.

Vsem cenjenim rojakom v Minnessoti se še tem potom za vse iskreno zahvaljujem in vse najudaneje pozdravljam!

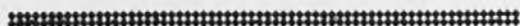
Mihael Železnikar.

—o—

Cleveland, O. — Zelo vesela in zanimiva so sporočila, katera prihajajo zadnje čase iz naše največje slovenske naselbine v Ameriki, iz župnije sv. Vida v Clevelandu. Novi duh in novo življenje je zavelo v tej naselbini zlasti od kar imajo krasno in veličastno šolo, kjer je tako modro in previdno preskrbljeno tudi za društva, za zabave, za klube, za staro in mlado. Priznati se mora, da je bil Rev. B. Ponikvar pri zidavi svoje šole jako srečen, ko ni mislil samo na šolo, ampak zlasti in skoro v prvi vrsti tudi na društva. Kaj je pač dandanes katoliška župnija v Ameriki brez društvene dvorane, brez klubovih prostorov, kjer slovenski delavec, kjer zlasti naša mladina najde vsaki večer prijetne in lepo urejene zabave? Kaj nam pač v Ameriki bolj kvari in pohušuje našo mladino, kakor ravno postavljanje naših dečkov po ogljih mestnih ulic, navadno ob kakem "Moving Picture-ju" ali pa pred kakim "Ice Cream Parlorom". Koliko naših starišev je lepo vzgojilo svoje otroke! Koliko naših dečkov je bilo lepo vzgojenih v župnijskih šolah od skrbnih sester, pa so se potem popolnoma zgubili, kakor bi nikdar ne dobili nobene vzgoje, kakor bi nikdar ne videli katoliške šole znotraj! Mestne ulice so jih pokvarile! Preskrbljeno ni bilo za nje, za njih dobo po izstopu iz šole za njih prosti čas, da bi našli kje dobre zabave, kjer bi njih sree in njih mravnost ne trpela škode, in se ne zgubili.

V Clevelandu se sedaj vse giblje, od kar so dobili nove klubove prostore. Mladeničev je že toliko, da jih je bilo za en klub preveč, da so se morali razdeliti v dva oddelka. V šoli so se nastanili tudi naši vrli "Orli", čvrsti naši mladeniči "Žalostne Matere Božje društva", društvo "Lira". Trajni spomenik očetovske svoje skrbi si je toraj postavil č. g. župnik, kajti še pozni zamef se ga bojo spominjali s hvaležnostjo.

Bog daj svoj sveti blagoslov! Mladina le v klube! Le skupaj v društva! In sicer le v društva, kjer Vas drugi dan ne bo bolelo ne sree, ne vest, ne glava, kjer bode preživeli večer v zabavi, katere potrebujete v vaših letih. To pa bode do bili obilno v naših klubovih prostorih! Slovenski stariši naj si štejejo v ponos in veselje, ako njih sin spada v klub! Kot sveto dolžnost naj smatra vsaka mati, da bo pridobila tudi svojega sina, da pristopi k klubu, ako še ni.

Jezus v grob položen.

Very Rev. Rafael Rodič O. F. M., provincial hrvatske frančiškanske provincije Sv. Cirila in Metoda iz Zagreba je bil poslan že meseca januarja sem v Ameriko kot naš generalni vizitator, da prouči delovanje slovenskih, slovaških, hrvatskih in poljskih frančiškanov v Ameriki ter o tem potem poroča v Rim. Bil je pa objednem tudi pooblaščen od hrvatske Rafaelove družbe, da proučuje razmere mej hrvatskimi izseljenci po raznih kolonijah po širni Ameriki. Zato je obiskal skoro vse večje hrvatske kolonije od New Yorka do Sant Francisco. Te dni se je vrnil zdrav in čil iz tega dolgega potovanja nazaj k nam v New York, kjer bo imel še glavno zborovanje patrov našega sloven-

sko-hrvatskega komisarijata, ter bo odšel sredi aprila nazaj domov. Ta obisk je zlasti velike važnosti za bodočnost našega slovensko-hrvatskega komisarijata in pa bodočega delovanja za korist in varstvo hrvatskih izseljencev. Vel. Oče Rafael gre domov grede tudi v Rim, kjer bo kakor našemu generalnemu predstojniku reda, tako sv. Očetu poročal o vsem, kar je videl in slišal.

Želimo: srečno pot.

Uredniku Cl. Am.

Urednik Cl. Am. je napadel Rev. Zakrajška, ker je zadnji trdil v koledarju, da je za katoličane veljaven samo oni zakon, ki je sklenjen pred katoliškim župnikom (njegovim pooblašeneem) in dve-ma pričama.

In tako je; to je glavna postava za katoličane glede na sv. zakon. Zakon katoličanov, sklenjen pred protestantskim pridigarjem ali državnim ali mestnim uradnikom je neveljaven, makari če se urednik Cl. Am. še tako peni. To postavo je ukazal papež Pij X. prebrati na Velikonočno nedeljo I. 1908 po vseh katoliških cerkvah vesoljnega sveta. To postavo so tak-

rat ponatisnili mnogi ameriški nekato-liški listi in tudi pisali, da se je prebrala po cerkvah. Toda do danes niso zaprli zato še nobenega škofa, ki je ukazal prebrati, in še nobenega duhovnika, ki je prebral do-tično postavo. Kaj torej slepite ljudi v Cl. Am., da bi Rev. Zakrajška zaprla ameriška vlada, če bi ga kdo tožil ali ovadil, da to postavo objavlja v koledarju? Kdaj je tukajšnja vlada ukrenila, da je veljaven samo oni zakon, ki je sklenjen pred držav-nim uradnikom? Kdaj? Tu v Združenih državah je tudi katoliška cerkev svobod-na; mi katoličani smo pa tudi svobodni tako kakor socialisti. Nihče ti ne more braniti pa tudi ne siliti, da ostaneš kato-ličan in se poročiš po katoliškem obredu, kakor zahteva od katoličanov katoliška cerkev, pa tudi ne morete nobenega siliti, da ostane socialist in izpolnjuje socialistična pravila. Katoliški cerkvi pa daje postave rimski papež, ne pa urednik Cl. Am.; in če se v zadeve kato-liške cerkve ne vtika tukajšnja vlada — in se po ustavi tudi ne sme — koliko manj pravice ima za to še le urednik Cl. Am., če se tudi šteje za "katoličana".

"Am. Slovenec."

Danica svetila in mirna je noč,
je skalo odkrila angeljska moč.

Zveličar naš Kralj
iz groba je vstal.